

Archeologické informační dědictví, jeho archivace, správa a zpřístupnění

Mgr. Zdenka Kosarová

1. Povinnosti OAO vůči ARÚ

- odevzdávání povinné dokumentace
  - OZAA, ZAA, NZ
  - v tištěné podobě nebo digitálně
- pokud je výzkum konán na území prohlášeném za KP, NKP, MPR, VPR nebo PZ
je potřeba tuto dokumentaci zaslat také na Národní památkový ústav

OZAA

- co má formulář obsahovat
- kdy je potřeba odevzdat

nejméně 10 dnů před zahájením výzkumu!

Oznámení o zahájení archeologické akce

(ve smyslu § 21 odst. 4 zákona 20/1987 Sb., o státní památkové péči, v platném znění)

Oprávněná organizace (vedoucí výzkumu):		
Druh plánované akce:	liniová stavba ☐	záchranný výzkum ☐
	plošná stavba ☐	předstihový výzkum ☐
	kombinace obou ☐	výzkum na neohrožené lokalitě ☐
Lokalizace (admin. obec, trať, p. č.):		
Katastrální území (hlavní):	Další k.ú.:	Okres:
Investor akce:		
Počátek akce (měsíc/rok):	Konec akce (měsíc/rok):	
Název NKP, KP, pam. rezervace, pam. zóny:		
Rejstříkové číslo KP:		
Podnět výzkumu:		
Rozhodnutí orgánu státní správy apod.:		
Datum uzavření dohody o provedení archeologického výzkumu:		

ZAA

- co má formulář obsahovat

- kdy je potřeba odevzdat

do 1 roku od ukončení výzkumu!

ZPRÁVA O ARCHEOLOGICKÉ AKCI

Systém ARCHIV – ARÚ AV ČR, Brno, v. v. i.

AKCE

Soubor:

Zaškrtněte některou z možností, nebo vyplňte podle heslářů. V rubrice DRUH AKCE můžete uvést max. tři hesla (čísla), oddělená lomítkem. V rubrice ANALÝZY uveďte libovolný počet hesel, oddělených lomítkem.

ZPRÁVA ☐ (hlášení) ☐ (nál. zpr.) ☐ (liter.) ☐ (mater.) ☐ (jin. zd.)	KATASTR (hlavní)	DALŠÍ KAT. Ú.	
	ADMIN. O.	OKRES	PŘ. Č. AKCE pro ARÚ
PODNET	DRUH AKCE	ANALÝZY	
VEDOUcí VÝZKUMU	INSTITUCE	ROK (od-do)	PŘESNÉ DATUM

LOKALIZACE/OKOLNOSTI/JINÉ OZNAČENÍ (max. 110 znaků) Základní údaj, blíže označující naleziště/akci. Podle možnosti uveďte traťové jméno, p. p. č., jméno majitele pozemku, údaj o původu nálezů atd. Rozveďte v POZNÁMCE.	DRUH MAPY ☐ ZM 25 ☐ ZM 10 ☐ 1 : 1000 jiný:	Č. MAPY pozn.: Souřadnice všech bodů jedné akce je nutno udat od Z:J s. č. jednoho listu !
	NALEZIŠTĚ JE ☐ v daném bodě (bodech) ☐ na dané linii ☐ v ploše mezi body ☐ v okruhu daného bodu	PŘESNOST LOKALIZACE ☐ 1 přesně (geodeticky) ☐ 2 s rozptylem cca 25 m ☐ 3 s rozptylem 200-300 m ☐ 4 pouze katastr. území
SOUŘADNICE: 1. : 2. : 3. : 4. : 5. : 6. : (mm od Z:J s čáry) 7. : 8. : 9. : 10. : 11. : 12. : Více než 6 párů souřadnic uvádějte jen u dálk. výkopů. V těchto případech uveďte přesnou lokalizaci jednotlivých komponent.		
ZAPSAL:	ROK ZÁPISU:	PODPIS:

POZNÁMKA (Doplňující popis naleziště či nálezů; pokračujte na vloženém listě.)

LITERATURA (Výběr, zejména původní publikace a novější materiálové práce s dalšími odkazy.)

Příjmení, jm. autora (ů), rok publ., str., zkratka citace (název časopisu, názvu monografie)

NÁLEZOVÉ ZPRÁVY (U č. j. nález. zpráv připojte "NZ", u č. j. mimo ARÚB do závorky zkratku instituce.)

MOVITÉ NÁLEZY

Movité nálezy uvádějte podle komponent a materiálů. V rubrice DRUH NÁLEZŮ / POČET / POZNÁMKA uveďte jednotlivé druhy předmětů z daného materiálu s kvantifikací (je-li možná) a event. poznámkou. Při výčtu předmětů využívejte v maximální míře uvedená hesla (v libovolném gramatickém tvaru), jiné výrazy však můžete použít k bližší specifikaci v poznámce.

ULOŽENÍ Komp.	Materiál	IDENT. Č.	
		Druh nálezů / počet	poznámka

Nálezová zpráva

- kdy je potřeba odevzdat

**do 3 let od ukončení
výzkumu!**

2 typy nálezových zpráv:

- zpráva menšího rozsahu (záchranný výzkum, povrchový průzkum...)
- velká zpráva (systematický výzkum, záchranný výzkum většího rozsahu...)

OBSAH NÁLEZOVÉ ZPRÁVY

1. Zpráva malého rozsahu

Titulní list:

- Katastrální území
- Administrativní název obce
- Okres
- Trať
- Parcela č.
- Kultura
- Druh nálezů
- Doba výzkumu
- Vedení výzkumu
- Technická spolupráce
- Číslo lokality
- Inv. čísla
- Uložení

2. Zpráva velkého rozsahu

Titulní list:

Zpráva

o systematickém výzkumu únětického pohřebiště

v Hruškách, okr. Břeclav

v době od... do...

Zprávu podává:

Datum:

Obsah + vlastnoruční podpis

Druhý titulní list podle vzoru malé NZ

OBSAH NÁLEZOVÉ ZPRÁVY

- Text zprávy
- Mapa (výřez ZM 10)
- PIAN
- Komponenty
- Plánky
- Kresby
- Kopie fotografií

Lokalizace naleziště

Geomorfologický popis a krajinné prostředí

Geologický a pedologický popis

Historie naleziště

Účel výzkumu

Zaměření výzkumu

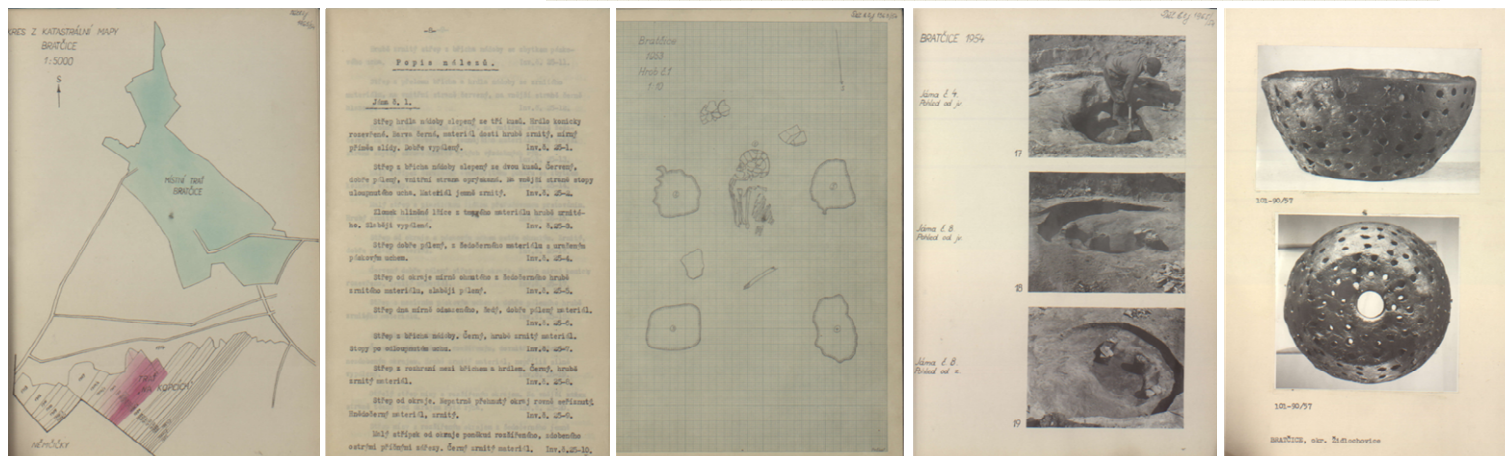
Metoda výzkumu

Popis archeologických objektů

Popis nálezů

Obrazová dokumentace

Přílohy

2. Archiv ARÚB- proces evidence a možnosti studia

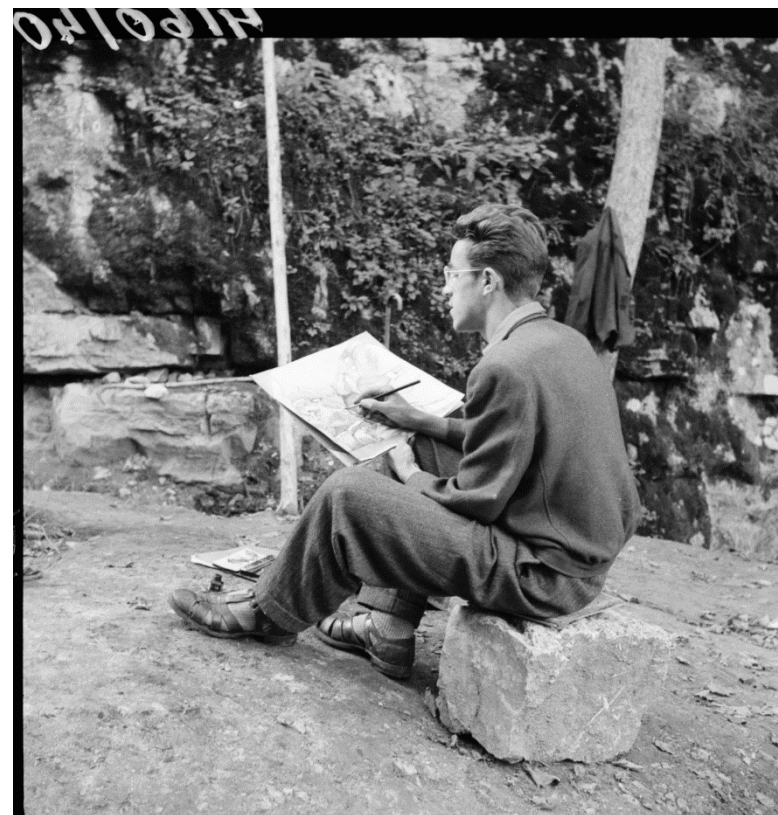
příjem dokumentu → kontrola → evidence → archivace

Možnosti nahlížení do dokumentace

Badatelský řád archivu

Problematika archivace informačního kulturního dědictví

- Archivace analogových dokumentů
(tradiční forma; prostorově náročné; složitější odevzdávání pro OAO...)
- Archivace digitálních dokumentů
(celosvětový trend; náročné na paměťová média; otázka zachování digitálních kopií; otázka autorských práv...)

Archeologický ústav Praha, v.v.i. (ARÚP)

1. IDAV

především pro odd. PP

všechny výzkumy z Čech

www.arup.smartgis.cz

Internetová databáze terénních archeologických výzkumů

Zapsat archeologickou akci Vybrat archeologickou akci, doplnit údaje Sledovat změny Můj účet Návody

Zapsat archeologickou akci Vybrat archeologickou akci, doplnit údaje Sledovat změny Můj účet

Návody

Proč si vytvářet účet?
Jak v evidenci vyhledávat?
Jak napsat novou akci, přihlásit akci nebo na ni zahájit a ukončit výzkum?
Realizační fáze akce
Při práci s akcí jste uložili nesprávné informace a nevíte, co s tím?
Neužijte se informovat o nových akcích. Vše jak?
Tisk a export dat

Kontaktní adresy

Realizace: ARÚP AV ČR, Praha, v.v.i.
Technická realizace: www.smartgis.cz
Náměty, připomínky: [marik\[a:\]arup.cas.cz](mailto:marik[a:]arup.cas.cz)

SmartGIS vás zve na nový seminář pro archeology:
Vytváříme mapové výstupy v rámci archeologické praxe – zdarma, snadno a korektně

2. ADČ + Databáze archeologických dokumentačních bodů (DADB)

především pro archiv

detailní informace z výzkumů z Čech

- průběžná evidence nových zpráv
- zpracování novějších fondů
- zpracování starší dokumentace
- další zdroje- kartotéka ARÚP, MONUMIS...

rozšiřující modul pro oblast Prahy

Mapa archeologických dokumentačních bodů (MADB)

3. Digitální archiv + Databáze dokumentů

především pro archiv

uchování a vyhledávání digitální dokumentace ARÚP

- Fotoarchiv
- Archiv letecké fotografie
- Archiv digitálních snímků
- Archiv plánů
- Archiv nálezových zpráv

Archiv ARÚ:

Vyhledávání: Pro vyhledání logickou spojkou A vložíte mezi vyhledávané výrazy znak "+"; pro NEBO vložíte znak "#"

Typ spojení: a

Řada: začíná DL#DT#PY#TX Druh: začíná

Číslo: = Materiál: začíná

Katastr: začíná Stav: začíná

Okres: začíná kutná Hora Náhrada: začíná

Lokalita: obsah; Bylany Měřitko: =

Plan: začíná Formát: začíná

Vedoucí: začíná Období: začíná

Zahájení: = Obsah: začíná

Ukončení: = Popis: začíná

Pořízeno: = Poznámka: začíná

Autor: začíná Uložení: začíná

Vyhledat Vymazat

Nalezených dokumentů: 8

Export

Název	▲	Poddok	Řada	Číslo	Pořadí	Počet	Katastr	Okres	Lokalita	Plan	Vedoucí	Zahájení	Ukončení	Pořízeno	Autor	Druh	Materiál	Stav	Náhrada	Měřitko	Formát	Období	Ol
TX195301182			TX	195301182	1	1	BYLANY U KUTNÉ HORA	KUTNÁ HORA	Pole JZD Bylany.	Jilková E.	1953	1953	1953	1953	Jilková E.	TEXT HLÁŠENÍ-	TEXT	1		0	A4 (Z10x297)	(1) ?	scd (1)
TX197504819			TX	197504819	1	1	KUTNÁ HORA	KUTNÁ HORA	Mezi obcemi Přítoky a Bylany.	Pavů I.	1975	1975	1975	1975	Pavů I.	TEXT JINÝ	TEXT-OBR	1		0	A4 (Z10x297)	(1)	scd (1)
TX197604349			TX	197604349	1	1	BYLANY U KUTNÉ HORA	KUTNÁ HORA	Nade vsí. JZ část sídlištního areálu	Pavů I.	1976	1976	1976	1976	Pavů I.	TEXT HLÁŠENÍ-	TEXT	1		0	A4 (Z10x297)	eneod;	scd (1)
TX199002495			TX	199002495	1	1	BYLANY U KUTNÉ HORA	KUTNÁ HORA	Bylany 4, sekce STU, poloha	Pavů I., Zápotocká	1990	1990	1990	1990	Pavů I., Zápotocká	TEXT HLÁŠENÍ-	TEXT	1		0	A4 (Z10x297)	neodit,	scd (1)
TX199002842			TX	199002842	1	1	BYLANY U KUTNÉ HORA	KUTNÁ HORA	Bylany 4, sekce	Pavů I.,	1990	1990	1990	1990	Pavů I.,	TEXT HLÁŠENÍ-	TFXT	1		0	A4 (Z10x297)	neodit,	scd (1)

Archeologický ústav Brno, v.v.i. (ARÚB)

www.arub.smartgis.cz

Archiv
Památková péče

kosarova@arub.cz / Zdenka Kosarová / Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i. Hledat

[Odhlásit se >>](#)

Internetová databáze terénních archeologických výzkumů na Moravě a ve Slezsku

[Zapsat archeologickou akci](#) [Vybrat archeologickou akci, doplnit údaje](#) [Vyhledat dokumentaci](#) [Sledovat změny](#) [Můj účet](#) [Návody](#)

Zapsat archeologickou akci

Vybrat archeologickou akci, doplnit údaje

Sledovat změny

Můj účet

Návody

 MEGALIT - instalace, instrukce

Proč si vytvářet účet?
Jak v evidenci vyhledávat?
Jak napsat novou akci, přihlásit akci nebo na ni zahájit a ukončit výzkum?
Realizační fáze akce
Při práci s akci jste uložili nesprávné informace a nevíte, co s tím?
Nechte se informovat o nových akcích. Víte jak?
[Tisk a export dat](#)

 Kontaktní adresy
Realizace: ARÚ AV ČR, Brno, v.v.i.
Technická realizace: www.SmartGIS.cz

SmartGIS vás zve na nový seminář pro archeology:

[Vytváříme mapové výstupy v rámci archeologické praxe – zdarma, snadno a korektně](#)

Akce: MS201100182

◀ 6/16 ▶

Akce PIAN Komponenty Literatura Dokumentace Publikováno v

ID Akce:	MS201100182	Zapsala organizace:	Archeologické Centrum Olomouc, p.o.
Uživatelské označení:	19/2008	Datum zápisu:	8. 6. 2011
Číslo jednací OZAA:	3055/08	Odpovědný pracovník:	Mojmír Bém
Číslo jednací ZAA:		Přihlásila organizace:	Archeologické Centrum Olomouc, p.o.
Akce (podnět):	Návrh zdroje tepelné energie pro vytápění fary a části kostela sv. Leonarda...	Datum přihlášení:	8. 6. 2011
Název NKP, KP, pam. rezervace, pam. zóny:	kostel sv. Leonarda	Odpovědný pracovník:	Mojmír Bém
Rejstříkové číslo KP:	36020/8-1811	Datum zápisu zahájení:	8. 6. 2011
Druh akce (záměr/výzkum):	Liniový výkop, Plošný odkryv	Odpovědný pracovník:	Mojmír Bém
Katastr:	Hněvotín (OL)	Vedoucí výzkumu:	Mgr. Jakub Vrána
Další katastry:		Datum dohody:	21. 7. 2008
Okres:	Olomouc (OL)	Datum zahájení výzkumu:	1. 8. 2008
Admin. obec / Lokalita:	Hněvotín	Datum ukončení výzkumu:	31. 8. 2008
Trať / ulice:	intravilán	Datum zápisu ukončení:	8. 6. 2011
Parcelní číslo(a):	parc.č.1 st.pl. a parc.č.2 st.pl.	Odpovědný pracovník:	Mojmír Bém
Datum zahájení prací:		Projekt	☐
Stav ZAA:	Schválena	Územní řízení	☐
ZAA podána jako:	předběžné hlášení	Územní rozhodnutí	☐
Stručný popis akce:	výkopové práce na farní zahradě a v hlavní lodi farního kostela, kvůli vytápění části kostela a budovy fary	Stavební řízení	☐
Uložení náleži:	Archeologické Centrum Olomouc, p.o.	Stavební rozhodnutí	☒
Uložení ter. dokumentace:	Archeologické Centrum Olomouc, p.o.	Oznámení o zahájení prací	☐
ZAA Zapsal:	bem@ac-olomouc.cz		
ZAA Zapsána dne:	13. 6. 2011		

Uložit změnu stavů

Můj Megalit

Vítejte! Na této stránce zjistíte aktuální a důležité sumáře.

Data se vztahují k:

20. březen 2012, 11:55.

Počet všech akcí čekajících na archivaci:

110

[Zobrazit více detailů ...](#)

Počet všech upozornění na neodevzdanou NZ:

0

[Zobrazit více detailů ...](#)

Počet nevyřízených žádostí o naši dokumentaci:

0

[Zobrazit více detailů ...](#)

Počet všech archeologických akcí v evidenci dle statusu:

Nepřihlášené:

526

Přihlášené:

37

Zahájené:

46

Ukončené:

262

Archivované:

20

Celkem:

891

Počet všech dokumentací v depozitář:

14077

[Zkontrolovat aktualizace](#)

Megalit

Soubor Nápověda

Vyhledávání ... hledat v akcích 20. březen, 2012 SmartGIS

Domů Archeologické akce Depozitář dokumentace Kalendář Administrace Zprávy a vzkazy

Dostupné funkce

Můj Megalit

Vítejte! Na této stránce zjistíte aktuální a důležité sumáře.

Data se vztahují k: 20. březen 2012, 11:57.

Počet všech akcí čekajících na archivaci:	110	Zobrazit více detailů ...
Počet všech upozornění na neodevzdanou NZ:	0	Zobrazit více detailů ...
Počet nevyřízených žádostí o naši dokumentaci:	0	Zobrazit více detailů ...

Počet všech archeologických akcí v evidenci dle statusu:

Nepřihlášené:	526
Přihlášené:	37
Zahájené:	46
Ukončené:	262
Archivované:	20
Celkem:	891

Počet všech dokumentací v depozitáři: 14077

[Zkontrolovat aktualizace](#)

Uživatelské menu

Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i., Zdenka Kosarová (Administrátor) Pracujete: Online

www.edumegalit.smartgis.cz

Jméno: e-mail

Instituce: Bílý trpaslík

Licenční klíč: 1234567890

Legislativní báze

Č. 20/1987 Sb. - Zákon o státní památkové péči

Č. 499/2004 Sb.- Zákon o archivnictví a spisové službě

Č. 121/2006 Sb.- Zákon o právu autorském

Č. 101/2000 Sb.- Zákon o ochraně osobních údajů

Maltská konvence (1992)

Problematika šedé literatury (NUŠL- www.nusl.cz)

Literatura:

- Herichová, I. – Hrdlička, L. - Křivánková, D. - Kuna, M. 2009. Databáze archeologických dokumentačních bodů Čech (uživatelská příručka). Praha (ARÚP).
- Jindáček, M. - Lečbychová, O. 2010. A Database System for Administering and Archiving of Archaeological Information Heritage. In *14th International Conference on "Cultural Heritage and New Technologies" Vienna, 2009*. Vyd. 1.,. Wien : Museen der Stadt Wien - Stadtarchäologie, s. 184-190. 17.11.2009, Vídeň.
- Kuna, M. - Jindáček, M. - Křivánková, D. - Tomášek, M. - Vlašný, M. 2009. Internetová databáze terénních archeologických výzkumů (uživatelská příručka). Praha (ARÚP).
- Kuna, M. - Křivánková, D. 2006. Archiv 3.0 Systém archeologické databáze Čech (uživatelská příručka). Praha (ARÚP).
- Loskotová, I. – Lečbychová, O. 2011. Internetová encyklopedie dějin Brna. *Archaeologia historica*, vol. 36, no. 2, s. 634-638. MU, Brno.
- Macháček, J. (ed). 1997. Počítačová podpora v archeologii. Brno. MU, Brno.
- Macháček, J. (ed.). 2008. Počítačová podpora v archeologii 2. Brno - Praha - Plzeň.
- Neustupný, E. 1994. Role databází v archeologii. *Archeologické rozhledy* 46, 121-128.

Situace ve světě:

- AREA- Archives of European Archaeology
<http://www.area-archives.org/index.html>
- ICA- International Council on Archives <http://www.ica.org/>
- EAC- Europeae Archaeologiae Consilium
<http://www.european-archaeological-council.org/>
<http://www.european-archaeological-council.org/13-0-Archives.html>
- ADS- Archaeology Data Service <http://archaeologydataservice.ac.uk/>
- The Digital Archaeological Record (USA) <http://www.tdar.org/>
- Digital Antiquity (USA) <http://www.digitalantiquity.org/>

Děkuji za pozornost

Mgr. Zdenka Kosarová